

Amsterdam, 11 maart 2018

Geachte Heer/Mevrouw,

Graag reageert de Verenigde Betaal Instellingen Nederland (VBIN.nl) op de internetconsultatie van het **Besluit bekostiging financieel toezicht 2019**.

Achtergrond VBIN

De VBIN is de branchevereniging voor de in de Wet op het financieel toezicht (Wft) omschreven betaalinstellingen, elektronischgeldinstellingen en ondernemingen die het bedrijf maken van betaaldienstverlening in Nederland in het algemeen. De VBIN is opgericht vanuit de behoefte binnen de branche om haar gemeenschappelijke uitgangspunten, doelstellingen en belangen (inter)nationaal te verwoorden en uit te dragen.

Reactie

Het ontwerpbesluit heeft volgens de consultatie tot gevolg:

“Het aandeel dat de verschillende categorieën financiële instellingen aan de toezichtkosten moeten bijdragen wijzigt in de meeste gevallen. Voor sommige categorieën betekent dit een afname van de kosten, voor anderen een toename.”

De gewijzigde toewijzing van de toezichtkosten aan de categorie betaalinstellingen veroorzaakt in dit geval een aanzienlijke toename van de toezichtkosten op deze categorie. In de nota van toelichting wordt dit zelfs expliciet gemaakt:

“Om inzicht te geven in de gevolgen voor de categorieën die in bijlage II bij de Wbft stonden, is voor het begrotingsjaar 2018 een vergelijking gemaakt tussen de toerekening van de kosten zoals die volgens het oude systeem plaats vond en de werkelijke kosten die DNB verwacht te maken in 2018.”

“De verwachting is dat de kosten in 2019 vergelijkbaar zullen zijn aan de kosten zoals opgenomen in de derde kolom. Relatief zijn de verschillen met de verdeling in 2018 beperkt.”

Waarbij de memorie van toelichting spreekt over een beperkt verschil toont de tussenliggende tabel echter voor de categorie betaalinstellingen:

Toezichtcategorie	Bedrag dat in 2018 op grond van de procentuele verdeling (in miljoen)	Bedrag dat op grond van de nieuwe systematiek in 2018 toegerekend zou zijn (in miljoen)
Betaalinstellingen, clearinginstellingen en elektronisch geldinstellingen	3,9	5,1

De VBIN concludeert hieruit dat de toezichtkosten voor de gehele categorie betaalinstellingen als gevolg van deze aangepaste berekeningswijze zullen stijgen van 3,9 naar 5,1 miljoen euro, hetgeen een stijging betreft van maar liefst **ruim dertig procent (30%)**, hetgeen absoluut niet het label **beperkt** zou mogen dragen.

Zeker gezien de ontwikkelingen in de toezichtkosten de afgelopen jaren, waarbij de betaalinstellingen al eerder een zeer grote stijging van de toezichtkosten moesten meemaken (2015), is het zeer onwenselijk om wederom een dergelijke stijging van de toezichtkosten te realiseren.

De nota van toelichting spreekt verder van:

“Voor vooral de betaalinstellingen en de trustkantoren zullen de kosten toenemen. De verhoging bij de betaalinstellingen is pas met ingang van de begroting 2018 aan de orde. Dit houdt verband met de nieuwe taken die volgen uit de implementatie van de richtlijn PSD2”

Allereerst heeft deze categorie instellingen al in 2015 een aanzienlijke kostenstijging gezien, ten tweede gaat de tabel uit van de verwachte toezichtkosten over 2018 en is deze genoemde stijging m.b.t. de implementatie van PSD2 dus al in deze tabel verwerkt. De instellingen moeten dus in 2018 al rekening houden met een stijging van de toezichtkosten als gevolg van PSD2 en deze kosten zullen dan in 2019 wederom nogmaals met 30% stijgen.

Het Ministerie van Financiën verwacht middels de Wet op het financieel toezicht en het toezicht van DNB, dat de instellingen zorgen voor een stabiele organisatie met een passende (meerjaren) prognose, begroting en realisatie. Om als instelling tot een stabiele organisatie te komen is het allereerst van uitermate groot belang dat met name de overheid een stabiel toezicht laat zien, waarbij stabiele, passende toezichtkosten worden berekend.

Als echter de toezichtkosten over de afgelopen 5 jaren worden beschouwd, vormt zich onderstaande beeld (gebaseerd op een middelgrote betaalinstantie met 1,1 miljoen euro provisieinkomsten per jaar):

2014: 26.000 euro

2015: 110.000 euro (108.000 euro na de wijziging nov 2016) *

2016: 108.000 euro *
2017: 64.500 euro
2018: 76.110 euro (prognose gebaseerd op de stijging 2018)
2019: 98.943 euro (prognose gebaseerd op de stijging 2019)

*De regeling over 2015 is onverbindend verklaart door de Rechtbank Rotterdam op 26 december 2017, hoger beroep loopt nog in deze zaak).

Tevens kan geconstateerd worden dat toezichtkosten van 100.000 euro op inkomsten van 1,1 miljoen zo'n 10% van de omzet bedragen, wat substantieel is in de begroting van een betaalinstelling. Met een dergelijke grillige ontwikkeling van de toezichtkosten is het voor instellingen uitermate lastig om een stabiele organisatie te realiseren.

De impact van de grillige ontwikkeling van de toezichtkosten is voor kleinere betaalinstellingen nog heftiger.

Europees level playing field

Sinds het parlement heeft besloten om de overheidsbijdrage aan de toezichtkosten af te schaffen, heeft dit sinds 2015 aanzienlijke gevolgen gehad voor de sector en het Fintech landschap in Nederland. Ook is het Europese level playing field hierdoor ernstig verstoord.

In een recent onderzoek van de ACM (*Are FinTechs hindered by supervisory fees in the Netherlands?*, november 2017) is reeds aangetoond dat de toezichtkosten voor betaalinstellingen aanzienlijk verschillen in de EU-landen en dat de Nederlandse toezichthouder (DNB) binnen de door de ACM onderzochte landen daarin de op 1 na hoogste plaats inneemt (na Zwitserland). De toezichtkosten zijn in Nederland minimaal twee keer zo hoog als in de omringende landen (Frankrijk, België, Ierland, Verenigd Koninkrijk).

Daarnaast blijkt uit het onderzoek dat met name de kleine organisaties relatief hoge toezichtkosten betalen, ondanks de recente correcties op dit gebied.

Uit het onderzoek: *"Therefore, the supervisory fee impact on a small payments firm is 25 times higher than the impact on a large payments firm."*

DNB heeft in het verleden, mede in de lopende rechtszaak van een aantal betaalinstellingen over de Toezichtkosten 2015, getoond beperkte kennis te hebben van de toezichtkosten in de omringende landen, maar is desondanks van mening een gedegen advies over deze toezichtkosten aan het Ministerie van Financiën te verstrekken.

Voor de leden van de VBIN is het uitermate belangrijk dat in een Europese markt, waarbij de nieuwe Europese PSD2 wetgeving meer internationale concurrentie bevordert, er een Europees level playing field is en dat de toezichtkosten in Nederland dit ook weerspiegelen.

Conclusie

De hierboven beschreven gevolgen voor de categorie betaalinstanties zijn aanzienlijk en dienen mee te worden genomen en te leiden tot een aanpassing van het Besluit.

De VBIN verneemt graag uw reactie op haar reactie en is graag bereid deze aan u toe te lichten.

Met vriendelijke groet,

Namens de VBIN werkgroep toezichtkosten,

Peter Cohen
Bestuurslid